

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

~~Stg. GEHEIM~~
CVIN

Directie Analyse en
Strategie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Contactpersoon

art. 10.2e

nota

Implementatie RVI besluit t.a.v. Kaspersky

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

Bijlagen
1

Aanleiding

De RVI van 20 februari jl. heeft geconstateerd dat er een risico uitgaat van de mogelijkheid van de Russische Federatie om via Kaspersky antivirussoftware cyberspionage en cybersabotage operaties tegen Nederland in te zetten, waardoor ingrijpen gewenst is. Het risico waarop het besluit van de RVI is gebaseerd, wordt gevormd door een combinatie van de aard van antivirussoftware, de mogelijkheden die de Russische wetgeving biedt om Kaspersky voor deze doelen in te zetten en de aanwezigheid van een offensief Russisch cyberprogramma welke mede is gericht tegen Nederland en zijn belangen. In de RVI van 20 februari jl. zijn naar aanleiding van dit risico de volgende besluiten genomen: 1) het is wenselijk te stoppen met het gebruik van antivirussoftware van Kaspersky en contracten met dit bedrijf uit te faseren, 2) er wordt een algemeen afwegingskader opgesteld aan de hand waarvan concrete maatregelen ter uitvoering van besluit 1 kunnen worden getroffen, 3) er wordt een bijbehorende woordvoeringslijn vervaardigd en 4) de opvolging van besluiten wordt geagendeerd voor de RVI (inclusief beleidsdeel) na afloop van het voorjaarsreces.

Gevraagd besluit

art. 11

Toelichting

Er is een interdepartementale implementatiegroep ingericht met vertegenwoordigers van AIVD, MIVD, BZK/CIO RIJK, BZ, AZ, EZK, Defensie, NCTV, Politie en Belastingdienst. In deze implementatiegroep is vorm gegeven aan de voorliggende nota, de woordvoeringslijn en het implementatietraject. De concept-woordvoeringslijn is bij deze nota bijgevoegd.

art. 11

~~Stg. GEHEIM~~

~~Stg. GEHEEM~~

Directie Analyse en
Strategie

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 11

Informereren Tweede Kamer

Het besluit ten aanzien van het uitfaseren en weren van Kaspersky antivirussoftware is een publiek besluit met een politieke lading. Om die reden dient de Tweede Kamer geïnformeerd te worden. Vraag is echter op welke wijze. Er is gekozen voor een discrete aanpak met een passieve woordvoeringslijn. Om de Tweede Kamer te informeren zijn er in lijn met deze discrete aanpak twee mogelijkheden:

art. 11

Het moment van verzending van een Kamerbrief is voorzien voor 15 mei, de dag na het Kamerreces. De dag daarvoor zal met Kaspersky worden gesproken.

~~Stg. GEHEEM~~

Pagina 2 van 8

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 11

art. 11

De NCTV zal de woordvoering doen bij vragen over dit onderwerp. Hierbij zal de bijgevoegde woordvoeringslijn worden gehanteerd waarbij zuinig met informatie wordt omgegaan omdat in de regel niet op individuele gevallen (in dit geval Kaspersky) wordt ingegaan. Ter ondersteuning van de woordvoeringslijn worden q&a's uitgewerkt.

Implementatie

art. 10.1b

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 10.1b

Er zijn

ook een aantal toepassingen waarvoor een minimale doorlooptijd van een jaar nodig is om afstand te doen van Kaspersky antivirussoftware.

Nadat de NCTV heeft gesproken met Kaspersky (intentie is dit op 14 mei aanstaande in te plannen) zal op 15 mei de Tweede Kamer per brief worden geïnformeerd. Hierna zal de NCTV de Rijksoverheidspartijen en de partijen in de vitale infrastructuur informeren.

Ten aanzien van het uitfaseren van Kaspersky en het verbieden van nieuwe contracten zal de NCTV samen met CIO-Rijk aan de hand van de woordvoeringslijn het CIO-beraad informeren en aangeven dat Kaspersky antivirussoftware moet worden uigefaseerd en er geen nieuwe contracten mogen worden afgesloten.

De bedrijven binnen de vitale infrastructuur worden in eerste instantie door de NCTV via de vertengewoondigders bij VNO-NCW geïnformeerd. Waar mogelijk worden daarna de bedrijven in de vitale infrastructuur individueel door de NCTV op CEO niveau geïnformeerd. Het NCSC zal vervolgens in de ISAC's of in haar rol voor de vitale infrastructuur nadere toelichting kunnen geven aan bedrijven en organisaties in de vitale infrastructuur.

art. 11

Afweging uitfasering Kaspersky

art. 11

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 11

art. 11

art. 11

art. 11

[redacted] art. 11

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

Gekozen aanpak in het licht van technische, juridische en geheimhoudingsconsequenties

In het licht van deze praktische, financiële en juridische bezwaren is door de RVI gekozen voor een communicatiestrategie en een gefaseerde afbouw van Kaspersky antivirussoftware producten bij de Rijksoverheid. Dit betekent dat bestaande contracten niet worden verlengd en er geen nieuwe contracten worden aangegaan.

[redacted] art. 11

[redacted] art. 11

[redacted] art. 11

[redacted] art. 11

~~Stg. GEHEIM~~

Directie Analyse en
Strategie

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 11

~~Stg. GEHEIM~~

Pagina 7 van 8

~~Stg. GEHEIM~~

Directie Analyse en
Strategie

Datum
4 april 2018

Ons kenmerk
Kaspersky

art. 11

~~Stg. GEHEIM~~

Pagina 8 van 8